

Dkt. John Oswalt, Wafalme, Kipindi cha 17, Sehemu ya 2

2 Wafalme 1-2, Sehemu ya 2

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Sasa tunageukia sehemu ya pili ya somo letu la leo, Eliya na Elisha, sura ya pili, mstari wa kwanza hadi wa 11. Tena, kama masimulizi mengi haya, ni hadithi ya kuvutia yenye mambo kadhaa ya kuvutia yasiyoelezeka, baadhi ya maswali ambayo hayana majibu dhahiri. Kwa hivyo, tunaona wakati Bwana alipokuwa karibu kumchukua Eliya mbinguni kwa upepo wa kisulisuli, Eliya na Elisha walikuwa njiani kutoka Gilgali.

Eliya akamwambia Elisha, kaa hapa. Bwana amenituma Betheli. Lakini Elisha akasema, Hakika kama Bwana aishivyo na wewe uishivyo, sitakuacha.

Kwa hivyo, walishuka hadi Betheli. Sasa, kabla hatujazungumzia mazungumzo hayo, hebu tuangalie kwa muda kwenye ramani. Kuna swali kuhusu mahali ambapo Gilgali wanayozungumzia iko.

Kihistoria, Gilgali ilikuwa hapa hapa. Ilikuwa mahali ambapo makabila yalipiga kambi wakati wa kupokea nchi. Sasa, sisemi ushindi.

Tumezungumzia hili kidogo hapo awali. Hawakuishinda nchi. Walipewa na Yahweh.

Sehemu ya ushahidi ni kwamba wangeenda kwenye mashambulizi ya kijeshi, wakivunja baadhi ya miungano ya miji, kisha wakarudi.

Hawakuwa wakimiliki ardhi katika kitabu cha Yoshua. Wanaipokea na wanavunja miundo ya nguvu. Hata hivyo, Gilgali iko chini katika Bonde la Yordani.

Betheli iko hapa juu kwenye ukingo wa kati. Kwa kawaida, ungesema walipanda kutoka Gilgali hadi Betheli. Lakini ukiipata hapo kwenye maandishi, maandishi yanasema walishuka hadi Betheli.

Kwa hivyo, inawezekana kwamba hii si Gilgali ya Yoshua, lakini ni eneo lingine mahali fulani hapa kwenye ukingo wa kati. Hatujui kwa hakika. Ikiwa ni Gilgali, Gilgali ya kihistoria ya Yoshua, hiyo itakuwa ya kuvutia.

Na tutazungumzia zaidi kuhusu hilo baada ya muda mfupi tu. Kwa hivyo, wako Gilgali. Na Eliya anasema Bwana ameniambia niende Betheli.

Nataka ukae hapa. Eliya anasema, Elisha anasema, hapana. Sitakuacha.

Kama tunavyogundua wanapofika Betheli, jumuiya ya manabii huko inamwambia Elisha, unajua bwana wako atakufa leo? Atachukuliwa kutoka kwako leo. Na Elisha anasema, Najua hilo. Nyamaza.

Kwa hivyo, nadhani kulikuwa na nyakati zingine katika uhusiano wao wakati Eliya alipomwambia Elisha, kaa hapa. Lazima niende huko kwa muda. Na Elisha angesema, sawa, lakini si leo.

Sio leo. Sasa, swali la kwanza ni, kwa nini Eliya alimwambia Elisha abaki pale? Na anarudia mara tatu. Mara tatu, wanafika Betheli, na anasema, kaeni hapa.

Elisha anasema, hakuna njia. Wanafika Yeriko. Elisha anasema, kaeni hapa.

Elisha anasema, hapana. Kuna nini kinaendelea? Naam, Biblia haelezi hilo. Kwa hivyo, tunahitaji kuwa waangalifu kuhusu mapendekezo yetu.

Lakini hivi ndivyo ninavyofikiria. Nadhani hili lilikuwa jaribio. Elisha alikuwa amejitolea kiasi gani? Alikuwa amejitolea kiasi gani kwa huduma hii ambayo ilikuwa imepewa bwana wake na sasa ingekabidhiwa kwake? Je, alikuwa tayari kutokata tamaa, kutokukata tamaa? Je, alielewa, na nadhani alielewa, kwamba kile ambacho kingetokea kingekuwa uunganishaji halisi wa huduma zao mbili kuwa moja?

Kwa hivyo tena, tuna ufahamu wa kinabii unaoendelea hapa. Hii ndiyo changamoto kwetu mimi na wewe. Wakati mambo yanapokuwa magumu, wakati maswali hayajajibiwa, je, tutasema, ninaendelea? Ninaendelea.

Ninaendelea. Kama ndivyo ilivyokuwa, kama ilikuwa mtihani, basi Elisha aliufaulu kwa njia ya ajabu. Nilitaja jumuiya ya manabii muda mfupi uliopita.

Wanaonekana tena Yeriko. Kwa Kiebrania husema wana wa manabii. Karibu bila shaka, hawa si wanafamilia wa Eliya na Elisha.

Neno wana linatumika kwa upana sana, na linarejelea kundi la watu. Kwa hivyo, karibu bila shaka, wana wa manabii labda ni manabii wachanga, lakini wako katika kundi la manabii. Sasa, jambo la kuvutia ni kwamba tunaona kundi hili wakati wa huduma ya Eliya na Elisha.

Kama utangulizi katika mwongozo wako wa kujifunza unavyosema, yanaonekana tu katika 1 Wafalme 20 mstari wa 35 wakati Ahabu, kwa bahati mbaya, alipomuokoa Ben-hadadi. Tena, tunauliza kwa nini? Kwa nini tu katika simulizi hili? Na tena, tunapaswa kusema kwamba Biblia haijibu swali hilo. Kwa hivyo, tunapaswa kuwa waangalifu kidogo.

Lakini nadhani Mungu aliwapa hawa watu wawili kundi hili la usaidizi katika vita hivi vya upweke ambapo wako katika hali ya kupinga nguvu za kifalme za Israeli. Nadhani wana hawa wa manabii, jumuiya hii ya kinabii, walipewa Eliya na Elisha ili kuwaunga mkono. Unakumbuka kwamba Elisha alipokuwa akikabiliana na mfadhaiko mbaya, alikuwa na uhakika kwamba ndiye pekee aliyebaki.

Na Mungu akasema, hapana, wewe sivyo. Kuna watu 7,000 ambao hawajaachwa. Ni mara ngapi katika huduma tunaposikia hadithi za uchovu na kuchimba ndani ya hadithi, tunagundua mtu huyo hana kundi la usaidizi.

Hawana marafiki. Wako peke yao vitani. Na kama ulivyosikia, makaa ya mawe yanayotolewa kwenye moto huzima haraka sana.

Kwa hivyo, hii inatuambia kwamba unahitaji kikundi cha usaidizi. Unahitaji mtu ambaye unaweza kumwomba. Unahitaji mtu ambaye unaweza kulalamika kwake.

Unahitaji mtu ambaye yuko nyuma yako. Na nadhani ndivyo ilivyokuwa ikiendelea hapa kwa wana wa manabii. Kwa hivyo, Eliya na Elisha wanaenda.

Sasa angalia, ikiwa Gilgali ni Gilgali ya kihistoria, cha kuvutia, wanaanzia mahali ambapo makabila yalikusanyika katika umoja wa imani ili kupokea zawadi ya Mungu. Kutoka Gilgali, walienda Betheli. Betheli, mahali ambapo Yakobo alikutana na Mungu na mahali ambapo sasa kuna sanamu ya dhahabu ya Yahweh.

Kutoka Betheli, walienda Yeriko. Yeriko ndio mahali ambapo Yoshua aliwaongoza katika ushindi wao wa kwanza wa kupokea nchi. Kutoka Yeriko hadi Yordani, muujiza wa kwanza wa kuingia katika nchi ulitokea.

Na kama hadithi inavyotuambia, alipiga maji kwa vazi lake, na maji yakagawanyika, nao wakavuka kwenye nchi kavu. Tunafanya nini? Kwa kweli, tunarudia hadithi ya kuingia katika nchi, hadithi ya mwanzo wa taifa la Israeli. Na, bila shaka, walivuka mto.

Na waliishia wapi wakati huo? Katika tambarare za Moabu. Eliya, kwa njia nyingi, ni kuwa mwangalifu sasa, kuzaliwa upya kwa Musa. Sasa, simaanishi hivyo kwa maana ambayo Uhindu unamaanisha.

Namaanisha hivyo tu, na pengine njia bora ya kusema hivyo, yeye ni marudio ya Musa. Na unakumbuka ni akina nani wawili waliomtembelea Yesu kwenye Mlima wa Kubadilika Sura? Musa na Eliya. Kama nilivyosema tulipokuwa tukizungumzia kuhusu kumkimbia Eliya kutoka kwa Yezebeli, kuna wale wanaohisi kwamba Mungu kimsingi alimwambia Eliya, sawa, umeshindwa, teua mrithi wako, ondoka.

Naam, hiyo si jinsi hadithi inavyoendelea. Na hakika hiyo si maana ya kukutana kwa Eliya na Yesu. Tunachopata hapa ni kile ambacho Mungu alifanya katika kuanzisha taifa hili kwa maana ya kisiasa.

Ni wazi kwamba alianzisha taifa hilo na Ibrahimu. Lakini katika maana ya kijiografia ya kisiasa, hapa ndipo taifa lilipoanza. Na hiyo ilikuwa na Musa.

Sasa, pamoja na Eliya na huduma inayoendelea ya Elisha, tunaanza upya. Tunaanza upya. Kwa hivyo, wakati unafika, na Eliya sasa anasema, usiondoke hapa, nenda zako.

Nataka kutoweka peke yangu. Hapana, anasema, nikufanyie nini kabla sijaondolewa kwako? Na hii ni saa ya kung'aa ya Elisha. Anasema nataka kuwa mrithi wako katika roho.

Kama ninavyosema katika utangulizi, Elisha anapomba sehemu mbili, hasemi, kama wengine walivyosema, anataka kuwa mara mbili ya yule Eliya alivyokuwa. Hapana, hata kidogo. Zamani, mtu alipokufa, mali yake iligawanywa katika sehemu sawa.

Mkewe na kila mmoja wa watoto wengine walipata sehemu moja kila mmoja. Lakini mwana wa kwanza alipata sehemu mbili, sehemu mbili. Hilo ndilo Yakobo alikuwa akiomba kutoka kwa Esau, haki yako ya mzaliwa wa kwanza.

Alikuwa akiomba sehemu mbili ya mali. Kwa hivyo, Elisha anasema, oh, nifanye mwanao mzaliwa wa kwanza katika suala hili, kwa upande wa nguvu zako. Nataka kuwa mwanao mzaliwa wa kwanza katika upande wa nguvu zako.

Hapana, hakusema hivyo. Acha nirithi sehemu maradufu ya roho yako. Loo, ni tofauti muhimu sana.

Mara nyingi sana, tunataka nguvu ya roho, au tunataka karama za roho, au hata tunataka tunda la roho, lakini hatutaki roho. Mmesikia ikisemwa, mmenisikia nikisema. Jambo hili la wokovu linahusu uhusiano.

Sio kuhusu cheo. Sio kuhusu kusimama. Ni kuhusu uhusiano.

Uhusiano ambao tunaletwa mikononi mwa Baba yetu anayetuokoa. Kwa sababu ya kazi ya Mwana kupitia nguvu za Roho Mtakatifu. Kwa hivyo, Elisha anasema, nataka roho yako.

Nataka kuwa mwanao kuhusiana na roho ambayo imekuwa juu yenu miaka hii yote. Enyi marafiki, ndivyo tunavyotaka. Ikiwa roho haitupi nguvu za roho, basi nini? Ikiwa haitupi zawadi hii au ile, basi nini? Nadhani naweza kusema atatupa matunda yake.

Lakini hiyo ndiyo ufunguo. Hiyo ndiyo ufunguo. Na Elisha anasema, umeomba jambo gumu.

Kwa sababu unaona, Roho Mtakatifu si bidhaa inayoweza kupitishwa au kupitishwa. Roho Mtakatifu ni mtu. Mahusiano ya kibinafsi hayawezi kusimamiwa au kudhibitiwa kwa urahisi.

Kwa hivyo, swali si, je, naweza kukupa roho yangu? Swali ni, je, wewe ni mtu ambaye roho inaweza kuingia naye katika uhusiano hai na unaokoa? Alisema sijui kuhusu hilo. Lakini nitakuambia hili. Ukiniona nitakapochukuliwa kutoka kwako, itakuwa yako.

Huo utakuwa ushahidi kwamba kuona kwako, maono yako, ni maono ya kiroho ambayo roho hutoa. Je, tunaweza kuona ulimwengu kama Mungu anavyoona? Je, tunaweza kuona watu kama Mungu anavyowaona? Je, tunaweza kuona masuala kama Mungu anavyoyaona? Loo, hili ndilo tunalohitaji. Hili ndilo mimi na wewe tunahitaji.

Kuona kwa macho ya Mungu kwa sababu tuko katika mshiko wa roho yake. Siku hizi, watu wanajiuliza, je, watarudi kanisani? Tumeshuhudia mwaka wa msongo wa mawazo, makanisa yamefungwa, na maeneo ya mikutano na nyakati za mikutano zilizopunguzwa sana. Je, watarudi? Na swali akilini mwangu ni, je, tutatumia mgogoro wa sasa kutusukuma mikononi mwa Mungu? Je, tutatumia mgogoro wa sasa kusema, oh, ninahitaji roho yako, na nitalipa gharama yoyote binafsi?

Hiyo ndiyo changamoto, watu. Nadhani Wakristo wa kawaida wataanguka kando. Na wale watakaobaki watakuwa wale walio tayari kulipa gharama.

Nani anasema nataka kujazwa na roho ya Yesu? Sitaki kuwa pembezoni tu. Sitaki kuwa pembezoni tu.

Nataka kuwa katikati ya maisha yake. Kwa hivyo, kwa kweli, ndivyo hasa ilivyotokea. Baba yangu, baba yangu, nimeona magari ya vita na wapanda farasi wa Israeli.

Huyo si Eliya. Lakini alichokiona ni kwamba nguvu halisi katika ulimwengu haikuwa jeshi la Israeli au jeshi la Shamu. Nguvu katika ulimwengu ni jeshi la Mungu ambaye amejifunua kupitia mtu huyu mwenye makosa, Eliya.

Na hivyo, vazi linaachwa. Vazi, vazi lililotupwa juu ya mabega ya Elisha miaka iliyopita, vazi hilo. Elisha amerarua lake kwa huzuni kwa kumpoteza bwana wake.

Na sasa kuna vazi jipya la kuchukua. Tena, seti nzuri sana ya picha hapa. Sasa, kwa nini Eliya hakufa? Kwa nini alitafsiriwa? Tena, ninajibu maswali ambayo Biblia haijibu moja kwa moja.

Kwa hivyo, lazima uchukue kwa makini. Lakini nadhani ni sawa kusema, hakuna mwisho wa huduma hii. Huduma ya Eliya na Elisha ni huduma moja.

Na Elisha anahamishwa, akiacha vazi lake nyuma. Na Eliya anahamishwa, akiacha vazi lake nyuma. Na Elisha analichukua vazi hilo.

Na anasema, cha kushangaza sana, yuko wapi Yahweh, Mungu wa Eliya? Na sehemu ya maji. Na wana wa manabii wanaiona na kusema, oh, roho ya Eliya iko juu ya Elisha. Unatafuta roho gani? Usitafute nguvu.

Usitafute baraka. Hata matunda. Mtafute.

Mfanye awe lengo lako, hamu yako, na umruhusu afanye chochote anachotaka kufanya ndani yako.

Na wale wanaosimama karibu waseme, ah, ah, roho ya Mungu iko juu yake. Roho ya Mungu iko juu yake. Na iwe hivyo ndivyo inavyosemwa kutuhusu.